

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 220

van **STIJN DE ROO**

datum: 23 november 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Staalnames PFOS en PFAS - Terugkoppeling naar lokale besturen

Naar aanleiding van de bodemverontreiniging rondom de site van 3M in Zwijndrecht, startte in juni 2021 een inventarisatieronde om potentiële andere bronnen van PFOS en PFAS in Vlaanderen in kaart te brengen. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) voerde een eerste ruwe inventarisatiestudie uit naar het voorkomen van een bodemverontreiniging met PFAS voor elk grondgebied. Aan de lokale besturen werd gevraagd om deze data (met betrekking tot VLAREM- en VLAREBO-rubrieken waar mogelijk activiteiten onder vallen waarbij PFAS zijn gebruikt) na te kijken, en gecorrigeerd of aangevuld terug te bezorgen aan de OVAM. (VLAREM: Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) (VLAREBO: Vlaams reglement betreffende de bodemsanering)

Uiterlijk op 1 juli 2021 werd feedback gevraagd over terreinen waar in het verleden een ernstige industriële brand gewoed heeft en waar werd geblust met fluorhoudend blusschuim, of waar met blusschuim werd geoefend. Uiterlijk 15 juli 2021 werd feedback gevraagd over de andere terreinen.

De verantwoordelijkheid voor de eerste screening van deze data kwam bij de steden en gemeenten te liggen, die een zware bijkomende werklast ondervonden naast de reguliere werking.

Op basis van de inventarisatie besliste de OVAM om bijkomende onderzoeken uit te voeren. Verschillende locaties met een verhoogd risico op verontreiniging werden en worden onderzocht door middel van een verkennend bodemonderzoek. Er zou voorrang gegeven worden aan de terreinen met de grootste kans op verontreiniging, en terreinen nabij woonzones en drinkwaterwinningen. De lokale besturen kregen te horen dat zodra eventuele resultaten beschikbaar zijn uit onderzoeken, die ook worden gedeeld.

Er zijn in de loop van het najaar 2021 ook extra locaties aangeduid voor staalnames.

Ik stel deze vraag in opvolging van mijn vraag om uitleg nr. 1208 van 25 januari 2022.

1. Graag een overzichtstabel die per provincie antwoord geeft op volgende vragen:
 - a) Hoeveel locaties zijn intussen geïnventariseerd?
 - b) Hoeveel locaties zijn nog in onderzoek?
 - c) Hoeveel locaties zijn afgerond op het vlak van onderzoek?
 - d) Hoeveel officiële rapporten heeft de minister ontvangen?
 - e) Van hoeveel locaties werd uitgeklaard dat er toch geen PFAS-verdachte activiteiten hebben plaatsgevonden?
 - f) Hoeveel locaties kenden nog geen opstart?

- g) Hoeveel officiële rapporten werden opgeleverd en beoordeeld?
 - h) Welke conclusies werden genomen? (bijvoorbeeld aantal locaties waar geen verder onderzoek nodig is en de no-regretmaatregelen afgebouwd kunnen worden, aantal locaties met verstrenging van no-regretmaatregelen enzovoort.)
2. Op welke manier werden lokale besturen op de hoogte gebracht? Werd er steeds gecommuniceerd naar de lokale besturen over de gegevens van de staalnames voorafgaand aan de beoordeling door de OVAM?
 3. Hoeveel dossiers start de OVAM per maand op? Op welke manier wordt de volgorde van de dossiers beoordeeld?
 4. Op welke manier wordt de kwaliteit van de grondonderzoeken gegarandeerd? Welke stappen en/of bijsturingen heeft de minister hier ondernomen?
 5. Wat is de stand van zaken van de verdere screening van de lijst van ongeveer vierduizend locaties die werd opgemaakt op basis van de inventarisatieoefening van de lokale besturen? Graag meer uitleg.

ANTWOORD

op vraag nr. 220 van 23 november 2022

van **STIJN DE ROO**

1. Overzichtstabel per provincie:

	Totaal	Antw	Limb	O-VI	VI-Br	W-VI
Hoeveel locaties zijn intussen geïnventariseerd?	826	242	83	198	81	222
Hoeveel locaties zijn nog in onderzoek?*	145	54	12	37	7	35
Hoeveel locaties zijn afgerond op het vlak van onderzoek?	420	109	56	113	46	96
Hoeveel officiële rapporten heeft de minister ontvangen?	420	109	56	113	46	96
Van hoeveel locaties werd uitgeklaard dat er toch geen PFAS-verdachte activiteiten hebben plaatsgevonden?	103	17	3	21	8	54
Hoeveel locaties kenden nog geen opstart?	128	57	11	22	14	24
Hoeveel officiële rapporten werden opgeleverd en beoordeeld?	293	67	34	86	34	72
Welke conclusies werden genomen?						
Aantal locaties waar geen verder onderzoek nodig is	92	19	8	29	11	25
Aantal locaties waar <i>no-regretmaatregelen</i> afgebouwd kunnen worden	77	15	7	23	9	23
Aantal locaties waar verdere maatregelen nodig zijn	200	47	26	57	23	47
Aantal locaties met verstrenging van <i>no-regretmaatregelen</i>	190	45	25	54	20	46

* Voor een aantal locaties zal OVAM geen verkennend bodemonderzoek opstarten omdat andere partijen (o.a. bedrijven) aangegeven hebben dat ze het onderzoek zelf gaan uitvoeren. In het totaal gaat het over 27 locaties.

2. Na het beoordelen van de verkennende bodemonderzoeken door de OVAM en AZG stuurt de OVAM een brief naar de saneringsplichtige(n) om hen aan te manen om een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren indien er verontreiniging wordt aangetroffen waarvoor er een duidelijke aanwijzing is van een ernstige bodemverontreiniging. Deze brief wordt ook naar de gemeente gestuurd. Ook indien er geen verdere maatregelen nodig zijn, wordt de gemeente hierover geïnformeerd. AZG van haar kant, informeert de lokale besturen via mail over de adviezen die zij stelt na beoordeling van de verkennende bodemonderzoeken.

De lokale besturen kunnen eveneens de ruwe analyseresultaten raadplegen via de PFAS-verkenner van zodra het onderzoek administratief beoordeeld is (dus voorafgaand aan de inhoudelijke beoordeling van OVAM en AZG).

3. De OVAM start een 40 a 50-tal dossiers per maand op. Momenteel zijn de laatste dossiers opgestart. De OVAM biedt ook ondersteuning aan lokale besturen en hulpverleningszones met het aanbod van een opdrachtcentrale.
Er werd voorrang gegeven aan terreinen met de grootste kans op bodemverontreiniging en terreinen gelegen in drinkwaterwingebieden en nabij woonzones.
4. Er werd een onderzoeksprotocol opgemaakt voor het uitvoeren van verkennende bodemonderzoeken. Dit werd een aantal keer bijgestuurd op basis van de opgedane ervaringen. De kwaliteit wordt ook steeds nog beoordeeld door de dossierhouder van OVAM.
5. Ik werk momenteel aan een strategie voor de verdere aanpak van de andere PFAS-verdachte risicolocaties. Ik wens deze strategie echter te koppelen aan een financieringsmechanisme. Ik ben hiervoor in gesprek met de betrokkenen, o.a. de private sector.